

HANDLINGSPLAN

mot droger på

Falkenbergs gymnasieskola

(2004-01-29, reviderad 2015-04-01)

Handlingsplan mot droger på Falkenbergs Gymnasieskola

Missbruk av alkohol och narkotika leder till ohälsa och nedsättning av elevens förmåga att utföra sitt skolarbete. Det innebär också risker för personen själv och omgivningen.

Skolledningen är ansvarig för en psykisk och fysisk god och säker arbetsmiljö.

Missbruk är inte förenligt med detta ansvar och kan därför inte accepteras vid vår skola.

I de fall där drogmissbruk konstateras/misstänks, skall skolan handla skyndsamt för att ge eleven/personal möjlighet till stöd och behandling.

Mål

- Förhindra missbruk av alkohol, narkotika, dopingpreparat, flyktiga lösningsmedel samt narkotikaklassade läkemedel bland elever/personal.
- Förebygga ohälsa, tillbud och olyckor i skolan.

Strategi

- Arbeta för uppbyggnad av självförtroende samt stärka självkänslan bland elever/personal för att våga stå emot och ta ansvar i drogsituationer.
- Arbeta förebyggande med olika metoder samt kontinuerligt informera och diskutera olika drogers skadeverkningar.
- Motverka konflikter och utslagning bland elever/personal på grund av drogmissbruk.
- Vissa utbildningar liksom de med inslag av praktiska-eller arbetsplatsförlagda komponenter (APL) kan ställa krav på att drogtester tas, så kallade Drogtester i Arbetslivet. Här finns krav på samtycke. Det är i dessa fall upp till utbildningsansvarig rektor efter genomförd utredning att bestämma om elever som motsätter sig drogtest kan genomföra utbildningen.
- När rektor på gymnasieprogram/verksamhet bedömer att risken är stor för skador kan slumpmässiga drogtester tas på elever. Testerna bygger på frivillighet.

Samtliga elever, vårdnadshavare och personal skall ha kännedom om Falkenbergs Gymnasieskola handlingsplan mot droger, genom att:

- Drogplanen finns på skolans hemsida: www.falkenbergsgymnasieskola.se/varskola/elevhalsa/drogplan. Vid skolstart får år 1 eleverna information av Elevhälsan.
- Rektor ansvarar för att drogplanen diskuteras på arbetsplatsträff en gång per läsår.

Det är inte tillåtet att bära någon form av drogsymboler på skolan.

Vid konstaterat/misstanke om drogmissbruk åligger det all personal på skolan att agera utifrån denna handlingsplan.

Rutiner vid konstaterat/misstanke om drogmissbruk

Personal signalerar om elev

Vid konstaterat/misstanke om drogmissbruk hos elev åligger det all personal att agera vilket skall leda till en anmälan till socialförvaltningen enligt SoL 14 kap § 1 (se bilaga)

Observera att det räcker med misstanke för att agera!

Det innebär att du som personal aldrig kan lova att inte säga något om du får kännedom om drogmissbruk. Klargör för eleven i tidigt skede att du måste gå vidare med sådana uppgifter till socialtjänsten.

1. Den som konstaterat/misstänker drogmissbruk kontaktar och rådgör med kurator och skolsköterska.
2. Rektor informeras och deltar i fortsatt handläggning.
3. Handledaren och den som signalerat delger eleven oron/misstanken.
4. Möte mellan elev, handledare, kurator och skolsköterska.
5. Elevens vårdnadshavare skall kontaktas om eleven är under 18 år. Eleven skall först ha haft möjlighet att själv prata med sin vårdnadshavare. Vårdnadshavare bjuds in. För elever över 18 år sker bedömning i det enskilda fallet om/när föräldrar skall kontaktas.
6. Anmälan till socialtjänsten.
7. Rektor ansvarar för att berörd personal informeras.
8. Elevkonferens inplaneras och socialtjänsten bjuds in.
9. Med samtycke från vårdnadshavare och elev upprättas ett rehabiliteringsprogram mellan familj, socialtjänsten och skolan. Om eleven finns inom behandling bör kurator och skolsköterska få kontinuerlig information om behandlingsresultat via behandlingsenheten eller socialtjänsten.
10. Vid aktivt missbruk gäller särskild undervisning/avstängning tills eleven kommit i behandling och är drogfri.
11. Om missbruk fortsätter trots erbjudna behandlingsalternativ avstängs elev från undervisning enligt skollagen (se bilaga). Rektor kontaktar Barn- och utbildningsnämnden.

Personal eller elev signalerar om personal

1. Ta kontakt med ansvarig rektor.
2. Vid konstaterat missbruk kopplas Previa in

Elev signalerar själv

1. Han/hon vänder sig till kurator, skolsköterska eller annan personal.
2. Det klargörs att sekretessen upphör gentemot socialtjänsten och skolan måste agera.
3. Elevens vårdnadshavare skall kontaktas. Se punkt 5 under personal signalerar om elev.
4. Rektor informeras och ansvarar för att handledare och annan berörd personal får information.
5. Följ punkt 6-11 under personal signalerar om elev.

Elev signalerar om annan elev.

1. Han/hon vänder sig personligen till kurator, skolsköterska eller annan personal. Anonyma brev/telefonsamtal beaktas ej.
2. Det klargörs att om namn på den det gäller nämns så upphör sekretessen gentemot socialtjänsten och skolan måste agera.
3. Följ punkt 2-11 under personal signalerar om elev.

Åtgärder vid drogpåverkad elev

1. Vid akut drogpåverkad elev kontaktas omedelbart kurator och skolsköterska.
2. Kurator och skolsköterska informerar rektor som i samråd beslutar hur ärendet skall gå vidare.
3. Elevens vårdnadshavare kontaktas omedelbart. Se punkt 5 under personal signalerar om elev.
4. Skolan ansvarar för att eleven omhändertas på ett betryggande sätt. Polis tillkallas vid behov.
5. Följ punkt 6-11 under personal signalerar om elev.

Tillbudsrapport lämnas till rektor.

Åtgärder vid innehav/försäljning av droger på skolan

1. Innehav och försäljning av droger är en kriminell handling och skall omedelbart anmälas till polis av rektor.
2. Är det elev som är inskriven på skolan gäller omedelbar avstängning enligt skollagen (se bilaga), anmälan till socialförvaltningen och elevkonferens.

Tillbudsrapport lämnas till rektor

Myndig elev

Om myndig elev misstänks för drogmissbruk kan inte vårdnadshavare kontaktas utan elevens medgivande. Detta gäller också anmälan till socialtjänsten. Här kan dock skolpersonalen använda sig av sekretesslagen 14 kap § 2 och 3 (se bilaga).

Brottsligt enligt narkotikalagstiftningen

- Inneha, bruka eller på annat sätt hantera narkotika.
- Överlåta narkotika eller skaffa i syfte att överlåta den.
- Framställa narkotika
- Anskaffa, bearbeta, transportera och/eller förvara narkotika för annans räkning.
- Bjuda ut narkotika till försäljning eller förmedla kontakt mellan säljare och köpare av narkotika.

Brottsligt enligt alkohollagstiftningen

- Tillverka spritdrycker utan tillstånd.
- Tillverka vin, starköl, öl bortsett från tillverkning i hemmet för eget bruk.
- Försäljning i detaljhandel av spritdrycker, vin och starköl till den som inte fyllt 20 år.
- Försäljning i detaljhandel av öl och servering av spritdrycker, vin och starköl till den som inte fyllt 18 år.
- Anskaffa eller överlämna som gåva/lån spritdrycker, vin eller starköl till den som inte fyllt 20 år.
- Anskaffa eller överlämna som gåva/lån öl till den som inte fyllt 18 år.

Frivilliga slumpmässiga drogtestar vid arbetsmiljörisk

Se bilaga: Arbetsmiljölagen 1 kap §§ 2 o 3

Skolinspektionens promemoria 2009-10-27

”Det kan finnas situationer där drogtestar behöver förestas av säkerhetsskäl, exempelvis i gymnasieskolans yrkesinriktade utbildningar. Där kan det förekomma inslag som vid drogpåverkan kan medföra fara för elevers eller andras säkerhet, exempelvis inom transportteknisk utbildning. Skolinspektionen har i sitt beslut den 11 december 2008 bedömt att drogtestar får genomföras på förekommen anledning, dvs. i anslutning till farliga moment som kräver drogfrihet. Det kan inte bli frågan om slumpvisa drogtestar utan en förutsättning är att samtliga elever testas. Testerna kan inte genomföras med tvång, utan förutsätter elevens samtycke. Om eleven inte lämnar sitt samtycke blir konsekvensen att eleven inte får delta i det farliga undervisningsmomentet.”

Rektor beslutar om att drogtestar skall genomföras, slumpvist utspridda över tid, för hela klassen.

Vid konstaterat positivt drogtest

1. Rektor informeras och deltar i fortsatt handläggning.
2. Möte mellan elev, handledare, kurator och skolsköterska.
3. Elevens vårdnadshavare skall kontaktas om eleven är under 18 år. Eleven skall först ha haft möjlighet att själv prata med sin vårdnadshavare. Vårdnadshavare bjuds in. För elever över 18 år sker bedömning i det enskilda fallet om/när föräldrar skall kontaktas.
4. Anmälan till socialtjänsten.
5. Rektor ansvarar för att berörd personal informeras.
6. Elevkonferens inplaneras och socialtjänsten bjuds in.
7. Med samtycke från vårdnadshavare och elev upprättas ett rehabiliteringsprogram mellan familj, socialtjänsten och skolan. Om eleven finns inom behandling bör kurator och skolsköterska få kontinuerlig information om behandlingsresultat via behandlingsenheten eller socialtjänsten.

8. Vid aktivt missbruk gäller särskild undervisning/avstängning enligt AML (se bilaga) tills eleven kommit i behandling och är drogfri.
9. Om missbruk fortsätter trots erbjudna behandlingsalternativ avstängs elev från undervisning enligt skollagen (se bilaga). Rektor kontaktar Barn- och utbildningsnämnden.

Drogplanen är framtagen i samverkan med:

Elevhälsan, verksamhetschefen, rektorer, elevvärdar, lokala styrelsen/elevrådet, socialtjänsten och polis.

Planen revideras årligen av Elevhälsan.

Bilaga

Socialtjänstlagen 14 kap. § 1

1 § Följande myndigheter och yrkesverksamma är skyldiga att genast anmäla till socialnämnden om de i sin verksamhet får kännedom om eller misstänker att ett barn far illa:

1. myndigheter vars verksamhet berör barn och ungdom,
2. andra myndigheter inom hälso- och sjukvården, annan rättspsykiatrisk undersökningsverksamhet, socialtjänsten och kriminalvården,
3. anställda hos sådana myndigheter som avses i 1 och 2, och
4. de som är verksamma inom yrkesmässigt bedriven enskild verksamhet och fullgör uppgifter som berör barn och unga eller inom annan sådan verksamhet inom hälso- och sjukvården eller på socialtjänstens område.

De som är verksamma inom familjerådgivning är skyldiga att genast anmäla till socialnämnden om de i sin verksamhet får kännedom om att ett barn utnyttjas sexuellt eller utsätts för fysisk eller psykisk misshandel i hemmet.

Myndigheter, befattningshavare och yrkesverksamma som anges i första stycket är skyldiga att lämna socialnämnden alla uppgifter som kan vara av betydelse för utredning av ett barns behov av stöd och skydd. Om anmälan från Barnombudsmannen gäller bestämmelserna i 7 § lagen (1993:335) om Barnombudsman. Lag (2012:776).

1 a § Socialnämnden bör erbjuda barnet, vårdnadshavaren och den som gjort anmälan enligt 1 § ett möte om det med hänsyn till barnets bästa är lämpligt. Lag (2012:776).

1 b § Socialnämnden får informera den som gjort anmälan enligt 1 § om att utredning har inletts, inte har inletts eller redan pågår. Sådan information ska på begäran lämnas till anmälaren om det med hänsyn till omständigheterna inte är olämpligt att göra detta. Lag (2012:776).

1 c § Var och en som får kännedom om eller misstänker att ett barn far illa bör anmäla detta till socialnämnden. Lag (2012:776).

Offentlighet och sekretesslag 25 kap § 12 och 26kap 9 §

25 kap § 12

Sekretessen enligt 1 §, 2 § andra stycket och 3-5 §§ hindrar inte att en uppgift om en enskild eller närstående till denne lämnas från en myndighet inom hälso- och sjukvården till en annan sådan myndighet eller till en myndighet inom socialtjänsten, om det behövs för att ge den enskilde nödvändig vård, behandling eller annat stöd och denne

1. inte har fyllt arton år,
2. fortgående missbrukar alkohol, narkotika eller flyktiga lösningsmedel, eller
3. vårdas med stöd av lagen (1991:1128) om psykiatrisk tvångsvård eller lagen (1991:1129) om rättspsykiatrisk vård.

Detsamma gäller uppgift om en gravid kvinna eller någon närstående till henne, om uppgiften behöver lämnas för en nödvändig insats till skydd för det väntade barnet.

26kap 9 §

Sekretessen enligt 1 §, hindrar inte att uppgift om en enskild eller någon närstående till denne lämnas från en myndighet inom socialtjänsten till en annan sådan myndighet eller till en myndighet inom hälso- och sjukvården, om det behövs för att ge den enskilde nödvändig vård, behandling eller annat stöd och denne

1. inte har fyllt arton år,
2. fortgående missbrukar alkohol, narkotika eller flyktiga lösningsmedel, eller
3. vårdas med stöd av lagen (1991:1128) om psykiatrisk tvångsvård eller lagen (1991:1129) om rättspsykiatrisk vård.

Detsamma gäller uppgift om en gravid kvinna eller någon närstående till henne, om uppgiften behöver lämnas för en nödvändig insats till skydd för det väntade barnet.

Offentlighet och sekretesslag 10 kap 27 §

Generalklausul

27 §

Utöver vad som följer av 2, 3, 5 och 15-26 § § får en sekretessbelagd uppgift lämnas till en myndighet, om det är uppenbart att intresset av att uppgiften lämnas har företräde framför det intresse som sekretessen ska skydda.

Första stycket gäller inte i fråga om sekretess enligt 24 kap 8 §, 25 kap 1-8 §§, 26 kap 1-6 §§, 29 kap 1 och 2 §§, 31 kap 1 § första stycket, 2 och 12 §§, 33 kap 2 §, 36 kap 3 § samt 40 kap 2 och 5 §§. Första stycket gäller inte heller om utlämnandet strider mot lag eller förordning eller föreskrift som har meddelats med stöd av personuppgiftslagen (1998:204)

Arbetsmiljölagen 1 kap

2 § Arbetsgivaren skall vidta alla åtgärder som behövs för att förebygga att arbetstagaren utsätts för ohälsa eller olycksfall. En utgångspunkt ska därvid vara att allt sådant som kan leda till ohälsa eller olycksfall skall ändras eller ersättas så att risken för ohälsa eller olycksfall undanröjs.

3 § Vid tillämpning av 2-4 och 7-9 kap. ska arbetstagare likställas den som genom går utbildning, med undantag för barn i förskolan och elever i fritidshemmet.

Skollagen 5 kap § 17-21

Avstängning i de frivilliga skolformerna

17 § I gymnasieskolan, gymnasiesärskolan, kommunal vuxenutbildning, särskild utbildning för vuxna och utbildning i svenska för invandrare får huvudmannen besluta att helt eller delvis stänga av en elev om

1. eleven med otillåtna hjälpmedel eller på annat sätt försöker vilseleda vid bedömningen av elevens måluppfyllelse och kunskaper,
2. eleven stör eller hindrar utbildningens bedrivande,
3. eleven utsätter någon annan elev eller av utbildningen berörd person för kränkande behandling, eller
4. elevens uppförande på annat sätt inverkar negativt på övriga elevers trygghet och studiero.

Huvudmannen får besluta att ett beslut om avstängning ska gälla omedelbart.

Om det kan antas att någon av förutsättningarna för avstängning enligt första stycket 2-4 är uppfyllda och beslutet är nödvändigt med hänsyn till elevernas trygghet och studiero, får rektorn besluta om omedelbar avstängning.

Rektorn får inte uppdra åt någon annan att fatta beslut enligt tredje stycket.

Avstängningstid i de frivilliga skolförhållandena

18 § Beslut enligt 17 § får inte avse avstängning under längre tid än två veckor under ett kalenderhalvår, om inte annat följer av andra stycket.

Avstängningen får förlängas om syftet med en kortare avstängningstid inte har uppnåtts eller om det av någon annan anledning bedöms som nödvändigt med hänsyn till elevens uppträdande. Ett beslut om avstängning enligt 17 § får dock inte avse längre tid än återstoden av pågående kalenderhalvår och tre ytterligare kalenderhalvår.

Rektorns beslut om omedelbar avstängning enligt 17 § tredje stycket gäller till dess huvudmannen har prövat saken och får inte avse längre tid än en vecka. Om huvudmannens beslut inte kan avvaktas med hänsyn till andra personers säkerhet, får beslutet förlängas med ytterligare en vecka.

Avstängning från viss utbildning med praktiska inslag

19 § Huvudmannen får besluta att helt eller delvis stänga av en elev från en viss utbildning i gymnasieskolan, gymnasiesärskolan, kommunal vuxenutbildning, särskild utbildning för vuxna och utbildning i svenska för invandrare, om

1. det i utbildningen ingår praktik eller delar av utbildningen är arbetsplatsförlagd, och
2. det är uppenbart olämpligt att eleven deltar i den praktiska tjänstgöringen.

Huvudmannen får besluta att ett beslut om avstängning ska gälla omedelbart.

Om det kan antas att förutsättningarna för avstängning enligt första stycket är uppfyllda och det är nödvändigt på grund av brådskande omständigheter, får rektorn besluta om omedelbar avstängning.

Rektorn får inte uppdra åt någon annan att fatta beslut enligt tredje stycket.

Avstängningstid från viss utbildning med praktiska inslag

20 § Ett beslut om avstängning enligt 19 § ska avse viss tid eller gälla utan tidsbegränsning.

Rektorns beslut om omedelbar avstängning enligt 19 § tredje stycket gäller till dess att huvudmannen har prövat saken och får inte avse längre tid än en vecka. Om huvudmannens beslut inte kan avvaktas med hänsyn till andra personers säkerhet, får beslutet om omedelbar avstängning förlängas med ytterligare en vecka.

Inhämtande av yttrande

21 § Innan huvudmannen eller rektorn beslutar om avstängning enligt 17 eller 19 § ska eleven och elevens vårdnadshavare beredas tillfälle att yttra sig.

Innan huvudmannen fattar beslut ska, om eleven är under 18 år, samråd även ske med socialnämnden.

Rektorn ska informera huvudmannen när han eller hon har fattat ett sådant beslut som avses i 17 § tredje stycket och 19 § tredje stycket. Om eleven är under 18 år ska även socialnämnden informeras om beslutet.